

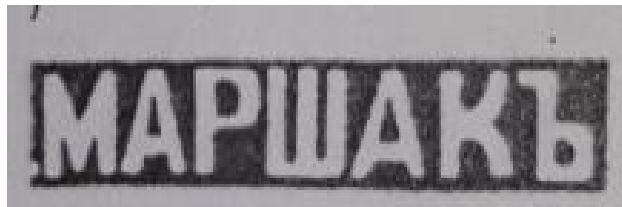
З ІСТОРІЇ КИЇВСЬКИХ БРЕНДІВ: ЮВЕЛІРНА МАРКА «МАРШАКЪ»

На розі вулиць Хрещатик та Трьохсвятительська в Києві до 1985 року був розташований триповерховий будинок, у якому понад два десятиліття

працювала ювелірна фабрика (у будівлі, зведеній на тому місці, нині інфоагентство «Новини»). Той будинок пам'ятав часи, коли його опоясували вивіски «FABRIQUE de BIJOUTERIE JOSEF MARCHAK» та «ФАБРИКА ЮВЕЛИРА ІОСИФА МАРШАКА». А за склом його вітрин на першому поверсі

вблискували вишукані ювелірні прикраси з коштовних металів та каменів. Там само, над магазином, у цехах працювали майстри-ювеліри, діяв художньо-граверний відділ. На виробках, виставлених у магазинних вітринах,

поряд з клеймом пробірної палати стояло й клеймо фабрики, яке прирівнювалося до товарного знака. Асортимент ювелірної фабрики Йосипа Маршака був різноманітний – від найвишуканіших прикрас із золота та

діамантів, столового та чайного посуду (звичайного та в стилі «рококо») до складнопрофільних предметів декору, помпезних скульптурних композицій. На рекламних плакатах і листівках фабрики зазначалося, що фірма працює з 1878 року. Сам засновник бренду днем народження свого підприємства вважав 2 травня 1878 року. Того пам'ятного дня молодий ювелір-початківець відкрив на київському Подолі маленьку майстерню.

Йосип Маршак (1854–1918) був родом з містечка Гнатівка, що поблизу Києва. У чотирнадцять років хлопець з багатодітної незаможної родини розпочав самостійне життя, перебравшись у Київ, де й оволодів ювелірною справою. У його першій майстерні на Подолі роботу виконував лише один майстер –

власник майстерні. Свої вироби молодий Йосип Маршак попервах збував через магазини, які торгували на Хрещатику дорогоцінними металами. З часом, завдячуючи добросовісному ставленню до клієнтів, досконалому володінню ювелірними техніками, яке дозволяло виконувати найскладніші замовлення, сформувалася репутація висококласного майстра. Його

вироби, як пізніше писали у виставкових проспектах, відповідали «вишуканим та вимогливим смакам». Заслужена репутація одного з кращих ювелірів міста сприяла збільшенню попиту на його коштовну продукцію та розширенню справи.

1895 року фабрика Й. Маршака вже займала будинок на Хрещатику, на першому поверсі якого згодом відкрився фірмовий магазин.

Відвідавши 1890 року Всесвітню виставку в Парижі, Йосип Маршак невдовзі й сам почав активно виставляти свою продукцію на міжнародних та всеросійських виставках. Його експонати щоразу удостоювалися високих нагород: Всесвітньої Колумбової виставки в Чикаго (1893), Всесвітньої виставки в Антверпені (1894), Київської сільськогосподарської і промислової виставки (1897), Всесвітньої виставки в Парижі (1900), Всеросійської виставки ювелірних виробів у Петербурзі (1902), ювелірної виставки в Льєжі (1905).

Колишній власник маленької майстерні на Подолі відкрив магазини в столиці імперії та інших великих містах – Тбілісі, Москві, Варшаві.

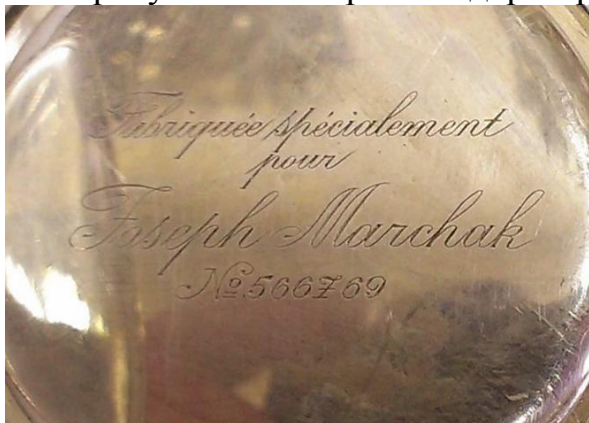
Високі досягнення не приносили самовдоволення. Успіхи спонукали не

зупинятися на досягнутому. Майстер не переставав учитися, постійно впроваджував новації у власне виробництво, відстежував нові тенденції моди, вигадував нові конструкції. Фабрика Й. Маршака почала виконувати спецзамовлення на виготовлення дорогіших подарунків «для підношень» високопоставленим особам. З відомих «підношень», які виставлялися на огляд, особливо вразили публіку

механічна модель пароплава «Держава» та високоточна у своїй конструкції срібна модель київського Педагогічного музею (арх. О. Альошин). Останній витвір здійснений 1911 року до візиту царської родини в Київ і призначався для подарунку цесаревичу. Модель виставляли на Всеросійській сільськогосподарській і промисловій виставці 1913 року в Києві, виставкове журі удостоїло дорогішу модель найвищої нагороди. Сьогодні цей витвір ювелірної техніки експонується в Національному музеї історії України.

1913 року Йосип Маршак відкрив ремісничу школу. За роки діяльності заклад

випустив близько трьохсот майстрів різних спеціалізацій. Фабрика Маршака на Хрещатику на той час значно розрослася й вже займала садиби під номерами 2, 3, 4, 5, 8. Розширюючи підприємство, Й. Маршак 1908 року викупив бізнес швейцарського торговця годинниками Целестина Верле та відкрив годинниковий цех. З часом навіть почав

продувати «перочинні» ножики та лупи. З початку Першої світової війни в цехах фабрики Маршака виготовляли деталі бомб і телефонних слухавок.

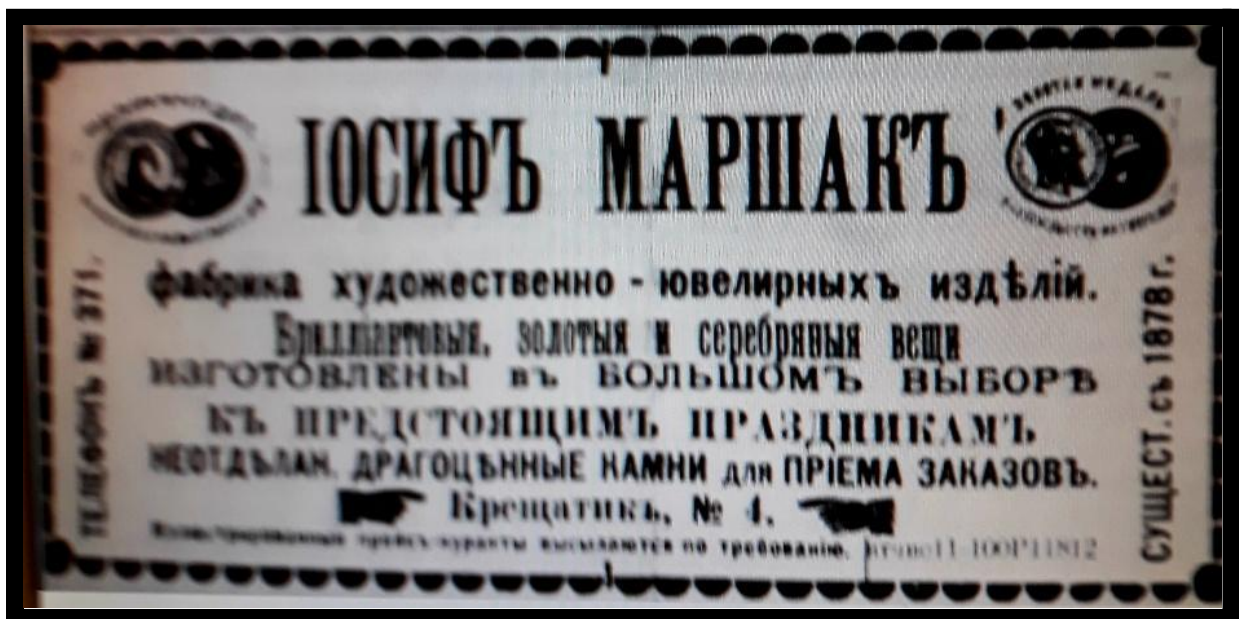
Подальші плани талановитого майстра й бізнесмена 1918 року обірвала передчасна смерть. Революційні події змусили родину Маршака емігрувати.

1920 року Олександр Маршак, молодший син Й. Маршака, відкрив у Парижі ювелірний салон «Marchak». Нащадки Й. Маршака володіли паризьким магазином ще до початку 1980-х років.

Ювелірний бренд «Marchak» є й сьогодні, утім це вже інша історія.

На жаль, вироби з клеймом київської фабрики Й. Маршака сьогодні всі зацікавлені можуть зустріти не часто. Навіть у колекціях провідних музеїв України вони представлені в досить обмеженій кількості, подекуди ще трапляються як родинні реліквії киян. А на міжнародних аукціонах вироби київської ювелірної фабрики Й. Маршака зазвичай представлені найдорожчими лотами.

В експозиції Музею правової охорони інтелектуальної власності бренд «Маршакъ» представлений одним з рекламних оголошень фірми. Йосип Маршак віддавав належне рекламі в просуванні свого бізнесу, витрачаючи кошти не тільки на ординарні газетні оголошення, а й на художні афіші. Невеличку добірку рекламних артефактів на цю тему пропонуємо для перегляду.

Удостоена высшей награды "ПОЧЕТНЫЙ ОТЗЫВЪ" на Киевской Сельско-Хозяйственной и Промышленной Выставкѣ 1897 года.

Высшая награда "Grand Prix" на Всемирной выставкѣ въ Льежѣ 1905 г.

ФАБРИКА ЮВЕЛИРА

Юсифа Маршака

Существуетъ съ 1808 года,

Киевъ, Крещатикъ. 4. | Телефонъ № 371.

ПОСТОЯННЫЙ и БОЛЬШОЙ ВЫБОРЪ
ЗОЛОТЫХЪ И БРИЛЛАНТОВЫХЪ
ВЕЩЕЙ

Исключительно Собственного Издѣлія,
а также большой выборъ серебрянныхъ
вещей и столоваго серебра.

ПРИЕМЪ ЗАКАЗОВЪ

Иллюстрированные прейсъ-куранты высылаются
по требованію бесплатно.

Фирма существуетъ

съ 1878 г.

Іосифъ Маршакъ

ЮВЕЛИРЪ.

Фабрика: Кіевъ, Крещатикъ, 4.

Бриллиантовыя, Золотыя
и Серебряныя вещи

исключительно собственнаго издѣлія.

Большой выборъ неотдѣланныхъ камней.

Принимаются заказы по рисункамъ своихъ и другихъ
художниковъ.

Покупаетъ по дѣйствительнымъ цѣнамъ стоимости
жемчугъ, бриллианты и всевозможные драгоцен-
ныя камни.

Иллюстрированныя прейсъ-курранты высылаются
немедленно по требованію.

ЮСИФЪ МАРШАКЪ

Высшая награда.

(почетный отзыв) на сельскохозяйственной и Промышленной выставкѣ въ Кіевѣ 1897 г.

Чикаго.
МЕДАЛЬ ПРИ ПОЧЕТНОМЪ ДИПЛОМЪ
на всем. Колумб. выставкѣ въ Чикаго 1893.

Ювелиръ.

Фабрика:

**Кіевъ, —
Крещатикъ, 4.**

Парижъ. Антверпенъ.
ЗОЛОТЫЯ МЕДАЛИ
на всемирной выставкѣ въ Антверп. 1894 и Парижъ въ 1900 г.

С.-Петербургъ.
ЗОЛОТАЯ МЕДАЛЬ
на Кустарно-промышленной выставкѣ.

Фирма существ. съ 1878 г.

**Бриллиантовья, Золотья
и Серебрянныя вещи**

исключительно собственнаго издѣлѣя.

Большой выборъ не отдѣланныхъ камней.

Принимаются заказы по рисункамъ своимъ и другихъ художниковъ.

Иллюстрированныя Прейсъ-Куракты
высылаются немедленно
по требованію.

АНТВЕРПЕНЪ 1894 г.
ЧИКАГО 1893 г.

ТЕЛЕФОНЪ № 471.

Иосифъ Маршакъ

Существуетъ съ 1878 г.

Фабрика
Художественно - Ювелирныхъ
ИЗДѢЛІЙ.

КІЕВЪ, КРЕЩАТИКЪ № 4.

ФАБРИКА
ЮВЕЛИРА
ЮСИФА МАРШАКА

КИЕВЪ, КРЕЩАТИКЪ, 4.

FABRIQUE
DU JOVILLIER
JOSEPH MARCHAK

KIEFF, KRESTCHATIK, 4.

A. MARCHAK

ANCIENNEMENT R LINZELER & MARCHAK

4 RUE DE LA PAIX & PARIS

JOAILLIER

GRAND PRIX EXPOSITION DES ARTS DÉCORATIFS 1925

99, Rue Desiré-le-Hoc - DÉAUVILLE